

તંત્રી સ્થાનેથી...

નફરતી અભિયાન

એશિયા કપમાં પાકિસ્તાન સામે મેચ હાર્યા બાદ ભારતીય ટીમના બોલર અર્શદીપ સિંહ વિરુદ્ધ ઈન્ટરનેટ મીડિયા પર જેવું નફરતભર્યું અભિયાન ચલાવવામાં આવ્યું અને ત્યાં સુધી કે તેના વિકિપીડિયા પેજમાં છેડછાડ કરીને તેને ખાલિસ્તાની ગણાવી દેવાયો, તે ભારત વિરોધી તાકાતોની નિરંકુશતા જ દર્શાવે છે. એનાથી સંતુષ્ટ ન થઈ શકાય કે સરકારે વિકિપીડિયાના અધિકારીઓ પાસે જવાબ માંગ્યો છે, કારણ કે અત્યાર સુધીનો અનુભવ એ જ દર્શાવે છે કે આ પ્રકારના ઈન્ટરનેટ પ્લેટફોર્મ ના તો ભારત સરકાર દ્વારા બનાવવામાં આવેલા કાયદાનું પાલન કરવા માટે તૈયાર છે, કે ના ભારતીયોના હિતોને નુકસાન પહોંચાડનારાં તત્ત્વો પર લગામ લગાવવા માટે તૈયાર છે. હવે એમાં શંકા નહીં કે અર્શદીપ સિંહ વિરુદ્ધ ટ્વિટર પર જે અભિયાન ચલાવવામાં આવ્યું, તેમાં પાકિસ્તાનના લોકોની ભૂમિકા હતી. ચિંતાની વાત એ છે કે તેમનો સાથ કેટલાક એવા ભારતીયોએ પણ આપ્યો, જેઓ પહેલાં પણ આ પ્રકારની હરકતો કરીને દેશને આગમાં ઝીકી ચૂક્યા છે. તેમાં એ મોહમદ ઝુબેર પણ છે, જે મુદને ફેક્ટ ચેકર અને ફેક્ટ-ચૂસ સામે લડનારો ગણાવે છે. તેની અવગણના ન કરી શકાય કે તેણે નુપુર શર્મા મામલે દેશ માટે મુશ્કેલીઓ ઊભી કરવાનું કામ કર્યું હતું. ઝુબેરના ટ્વિટરને સૌથી વધુ રિટ્વિટ પાકિસ્તાનમાંથી મળ્યા છે તે શું સાબિત કરે છે? સ્વાભાવિક છે કે દેશને ખતરામાં મૂકનારાં ઝુબેર જેવાં તત્ત્વો સુધરવાનું નામ નથી લેવાનાં.

એક તથ્ય એ પણ છે કે જેવું અભિયાન અર્શદીપ સિંહ વિરુદ્ધ ચલાવવામાં આવ્યું, એવું જ થોડા સમય પહેલાં ક્રિકેટર મોહમદ શમી વિરુદ્ધ પણ ચલાવવામાં આવ્યું હતું. આ અભિયાન પણ પાકિસ્તાન પ્રાયોજિત હતું. કથિત ખેડૂત આંદોલન સમયે પણ ટ્વિટરે ભારતીય હિતો વિરુદ્ધ સક્રિય તત્ત્વોનું કામ આસાન કર્યું હતું. ટ્વિટર કઈ રીતે ભારત વિરોધી તત્ત્વોનું પસંદગીનું મંચ બની ગયું છે, તેની ખબર એ ટ્વિટરથી પડી હતી, જેને કથિત પર્યાવરણ હિતેચ્છુ ગ્રેટા થનબર્ગે શેર કરી હતી. ટ્વિટર કેટલી હદે બેલગામ છે, તેનો સંકેત ગયા અઠવાડિયે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા કન્સાઈટ હાર્ડકોર્ટને આપેલ એ જાણકારી પરથી મળે છે કે આ પ્લેટફોર્મ તેના દ્વારા બનાવવામાં આવેલ કાયદાઓનું ઉલ્લંઘન કરવામાં પડ્યા છે. કેન્દ્રીય ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી મંત્રાલયે કન્સાઈટ હાર્ડકોર્ટમાં દાખલ કરેલ પોતાના વિસ્તૃત જવાબમાં જે રીતે એમ કહ્યું કે ટ્વિટર દેશના કાયદાઓનું ઉલ્લંઘન કરનારું પ્લેટફોર્મ બની ગયું છે, તે એક ગંભીર ખાબ છે. એનાથી પણ ગંભીર વાત એ છે કે તમામ પ્રયાસો છતાં પણ સરકાર ટ્વિટરને પોતાના બનાવેલા નિયમ-કાયદાના દાયરામાં કામ કરવા માટે મજબૂર નથી કરી શકતી. એ ઠીક નથી કે વિકિપીડિયા કે ટ્વિટર જેવા પ્લેટફોર્મ ભારતીય હિતો વિરુદ્ધ કામ કરનારાઓને ઉત્તેજન આપે.

બોધકથા.. સુખનો પડછાયો

મૃત્યુનો સમય નજીક છે તે કેવી રીતે જાણી શકાય? મૃત્યુ સુચક ચિન્હો પૈકી સૌથી પહેલું લક્ષણ વૃદ્ધાવસ્થા છે પરંતુ નવાઈની વાત તો એ છે કે વૃદ્ધાવસ્થા આવવા છતાં આપણને મૃત્યુનો ભય હોતો નથી. આ અવસ્થામાં મનુષ્યના ભાઈ-બંધુઓ અને પૂત્ર પણ તેની આજ્ઞા માનતાં નથી અને પત્ની પણ પ્રેમ કરવાનું છોડી દે છે. વૃદ્ધાવસ્થા આવે અને ઈન્દ્રિયો શિથિલ ત્યાર પહેલાં બુદ્ધિમાન પુરૂષે તમામ તુચ્છ પ્રપંચોનો ત્યાગ કરીને ક્ષોત્રિય બ્રહ્મનિષ્ઠ તત્ત્વો સાથે સદગુણની શરણાગતિ સ્વીકારી પ્રભુ પરમાત્માને જાણીને, માનીને તેમાં મન લગાવવું જોઈએ.

મૃત્યુ પહેલાં ચાર સંકેત આપવામાં આવે છે. પ્રથમ કાળા વાળ સફેદ થાય છે અને સુચિત કરવામાં આવે છે કે નામ, મોટાઈ અને ધનસંપ્રદાઈની ઝંઝટ છોડીને પ્રભુ ભજનમાં લાગી જાઓ પરંતુ મનુષ્ય બનાવટી રંગ લગાવીને સફેદ વાળને કાળા કરીને યુવાન બનવાના સ્વપ્ન જુવે છે.

ભીજો સંકેત છે આંખોની રોશની ઓછી થવા લાગે છે તેમછતાં ચશ્મા પહેરીને જગતને જોવાનો પ્રયાસ કરે છે પરંતુ આંખો બંધ કરીને સંસારમાંથી દ્રષ્ટિ હટાવી પ્રભુના ધ્યાનમાં સૂરતા લગાવતો નથી. ત્રીજો સંકેત દાંત પડવા લાગે છે પરંતુ માનવ નકલી દાંત લગાવીને ભૌતિક પદાર્થોનો સ્વાદ લેવાનું ભુલતો નથી અને છેલ્લો સંકેત ભગવાને રોગ-ક્લેશ અને પીડાઓ મોકલી પરંતુ અહંકારવશ મનુષ્ય તેના તરફ પણ ધ્યાન આપતો નથી.

મનુષ્ય કાળના મોકલેલ સંકેતને ગણકારતો નથી અને અંત સમય નજીક આવે છે ત્યારે રડે છે. મૃત્યુ જીવનનું અંતિમ સત્ય છે. અમે જીવનમાં ગમે તેટલી ભૌતિક સંપત્તિ ભેગી કરીએ, પદ અને પ્રતિષ્ઠા મેળવીએ, ગમે તેટલા સારા સંતાનો હોય તેમછતાં એક દિવસ બધું છોડી દે છે. વૃદ્ધાવસ્થા આવે અને ઈન્દ્રિયો શિથિલ ત્યાર પહેલાં બુદ્ધિમાન પુરૂષે તમામ તુચ્છ પ્રપંચોનો ત્યાગ કરીને ક્ષોત્રિય બ્રહ્મનિષ્ઠ તત્ત્વો સાથે સદગુણની શરણાગતિ સ્વીકારી પ્રભુ પરમાત્માને જાણીને, માનીને તેમાં મન લગાવવું જોઈએ.

જેને પ્રાણ તત્ત્વને જાણી લીધું તેને વેદને જાણ્યો છે. શરીરમાં રહેલ આત્મા સર્વવ્યાપક પરમાત્માનું જ સ્વરૂપ છે. માયારહિત જીવ એ બ્રહ્મનું સ્વરૂપ છે, બ્રહ્મ જ છે. બ્રહ્મ સત્ય અને જગત મિથ્યા છે. આ વાત બનાવટી રંગ લગાવીને સફેદ વાળને કાળા કરીને યુવાન બનવાના સ્વપ્ન જુવે છે.

આત્મા સાથે અને આત્માનો પરમાત્મા સાથે સંબંધ છે. મૃત્યુનો સમય નજીક આવે ત્યારે આપણા શરીરમાં જે ફેરફારો થાય છે તેના ઉપરથી ખબર પડે છે કે આપણું મૃત્યુ ક્યારે થશે.

ગૃહસ્થોએ સૂર્યોદયના એક કલાક પહેલાં પથારી છોડી સ્વર પરીક્ષા કરવી જોઈએ. સૂર્યોદય થવા છતાં જે ઉંધી રહે છે તેવા માનવોની લક્ષ્મી, યશ અને શાંતિનો નાશ થાય છે, રોગી થાય છે. કવિએ કહ્યું છે કે રાત્રે વહેલા જે સૂવે વહેલા ઉઠે વીર, બળ બુદ્ધિને ધન વધે સુખમાં રહે શરીર..

આપણે નાક દ્વારા જે શ્વાસ લઈએ છીએ તે પૈકી જમણી નાસિકામાં ચોવીસ કલાક સુધી સતત અખંડ રૂપથી શ્વાસ ચાલુ રહે તો તેનું આયુષ્ય હવે ત્રણ વર્ષ બાકી છે, ડાબી નાસિકામાં ચોવીસ કલાક છે, ડાબી નાસિકામાં ચોવીસ કલાક સુધી સતત અખંડ રૂપથી શ્વાસ ચાલુ રહે તો તેની આયુષ્ય હવે વર્ષ બાકી છે, એમ સમજવું અને જેનો ડાબી બાજુનો સ્વર લગાતાર બે કે ત્રણ દિવસ સુધી સતત ચાલે તો તેની આયુષ્ય એક વર્ષ બાકી રહ્યું છે તેમ સમજવું. જે મનુષ્યનો રાત્રે ચંદ્ર સ્વર અને દિવસે સૂર્ય સ્વર નિરંતર ચાલુ રહે તેનું છ માસમાં મૃત્યુ થાય છે. જેને સૂર્ય અને ચંદ્રના પ્રતિબિંબ ના દેખાય તેનું અગિયાર માસમાં મરણ થાય છે. જેનો સૂર્ય સ્વર સતત સોળ દિવસ સુધી ચાલે તેનું પંદર દિવસમાં મૃત્યુ થાય છે. જેને સ્વપ્નમાં મળ-મૂત્ર તે એક માસ જ જીવે છે. બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ માસથી વધુ જીવતો નથી. જેની વચલી ત્રણ આંગળીઓ મરડાય ના,

રોગ વગર જ કંઈ સૂકાઈ જાય તે છે માસમાં મરણ પામે છે. જેના સ્તનનું ચામડું બહેરું થઈ જાય તે પાંચ માસમાં દુનિયામાંથી વિદાઈ લે છે. જેના દાંત અને અંડકોષ દબાવવાથી દર્દ ના થાય તો તે ત્રણ માસમાં મરણ પામે છે.

બુક્ટી ના દેખાય તો નવ દિવસમાં, તારા ના દેખાય તો પાંચ દિવસમાં, નાક ના દેખાય તો ત્રણ દિવસમાં અને જીભ ના દેખાય તો બે દિવસમાં મૃત્યુ થાય છે.

બંને નાસિકાઓના છિદ્ર દર્શ દિવસ સુધી નિરંતર ઉર્ધ્વ શ્વાસ ચાલે તો તેનું ત્રણ દિવસમાં મૃત્યુ થાય છે. જો શ્વાસ નાસિકાના બે છિદ્રો સિવાય મુખ દ્વારા લેવામાં આવે તો સમજવું કે બે દિવસમાં તે યમલોક માટે પ્રસ્થાન કરવાનો છે. જેના મળ-મૂત્ર અને વિર્ય અથવા મળ-મૂત્ર અને છાંક એક સાથે આવે તેનું આયુષ્ય હવે એક કલાક જ બાકી છે તેમ સમજવું.

જેને ઈન્દ્રનીલમણીના જેવા રંગવાળા નાગોનું ઝુંડ આકાશમાં અહીં તહીં ફેલાયેલું દેખાય તો સમજો તેનું છ મહિનામાં મૃત્યુ થવાનું છે. જેનું મૃત્યુ નજીક આવ્યું છે તેને અરૂંધતી (જીભનો અગ્રભાગ) અને ધૃવ (નાસિકાનો અગ્રભાગ)નો તારો દેખાતો નથી. વિર્ય, નખ અને આંખોના ખુણા કાળા પડી જાય તેનું છ માસમાં મૃત્યુ થાય છે. જેને પાણી, ઘી અને દર્મણમાં પોતાનું મસ્તક દેખાતું નથી તે એક માસ જ જીવે છે. બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થઈ જાય, વાણી સ્પષ્ટ ના નીકળે, રાત્રે ઈન્દ્રધનુષ દેખાય, બે

ચંદ્રમા અને બે સૂર્ય દેખાય.. આ બધા મૃત્યુના ચિન્હ દેખાય તેનું મૃત્યુ એક માસમાં થાય છે.

હાથથી કાન બંધ કરો અને કોઈ પણ પ્રકારનો અવાજ ના સંભળાય તથા મોઢું શરીર થોડા જ દિવસમાં દુબળું-પાતળું અને દુબળું-પાતળું શરીર મોઢું થઈ જાય તો એક માસમાં મૃત્યુ થાય છે. જેને સ્વપ્નમાં ભૂત પ્રેત પિશાચ અસુર કાગડા કૂતરા ગીધ શિયાળ અને સુઅર તેને બેંચાબેંચ કરે અને ખાય છે તે વર્ષના અંતે પ્રાણ ત્યાગ કરીને યમરાજાના દર્શન કરે છે. સ્વપ્નમાં કાળા રંગની કુવારી કન્યા જે પુરૂષને આલિંગનમાં લે તેને એક મહિનામાં યમપુરીનું દર્શન કરે છે. જે મનુષ્ય સ્વપ્નમાં વાનરની સવારી કરી પૂર્વ માટે પ્રસ્થાન કરવાનો છે. જેના મળ-મૂત્ર અને વિર્ય અથવા મળ-મૂત્ર અને છાંક એક સાથે આવે તેનું આયુષ્ય હવે એક કલાક જ બાકી છે તેમ સમજવું.

જેને ઈન્દ્રનીલમણીના જેવા રંગવાળા નાગોનું ઝુંડ આકાશમાં અહીં તહીં ફેલાયેલું દેખાય તો સમજો તેનું છ મહિનામાં મૃત્યુ થવાનું છે. જેનું મૃત્યુ નજીક આવ્યું છે તેને અરૂંધતી (જીભનો અગ્રભાગ) અને ધૃવ (નાસિકાનો અગ્રભાગ)નો તારો દેખાતો નથી. વિર્ય, નખ અને આંખોના ખુણા કાળા પડી જાય તેનું છ માસમાં મૃત્યુ થાય છે. જેને પાણી, ઘી અને દર્મણમાં પોતાનું મસ્તક દેખાતું નથી તે એક માસ જ જીવે છે. બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થઈ જાય, વાણી સ્પષ્ટ ના નીકળે, રાત્રે ઈન્દ્રધનુષ દેખાય, બે

ચંદ્રમા અને બે સૂર્ય દેખાય.. આ બધા મૃત્યુના ચિન્હ દેખાય તેનું મૃત્યુ એક માસમાં થાય છે.

હાથથી કાન બંધ કરો અને કોઈ પણ પ્રકારનો અવાજ ના સંભળાય તથા મોઢું શરીર થોડા જ દિવસમાં દુબળું-પાતળું અને દુબળું-પાતળું શરીર મોઢું થઈ જાય તો એક માસમાં મૃત્યુ થાય છે. જેને સ્વપ્નમાં ભૂત પ્રેત પિશાચ અસુર કાગડા કૂતરા ગીધ શિયાળ અને સુઅર તેને બેંચાબેંચ કરે અને ખાય છે તે વર્ષના અંતે પ્રાણ ત્યાગ કરીને યમરાજાના દર્શન કરે છે. સ્વપ્નમાં કાળા રંગની કુવારી કન્યા જે પુરૂષને આલિંગનમાં લે તેને એક મહિનામાં યમપુરીનું દર્શન કરે છે. જે મનુષ્ય સ્વપ્નમાં વાનરની સવારી કરી પૂર્વ માટે પ્રસ્થાન કરવાનો છે. જેના મળ-મૂત્ર અને વિર્ય અથવા મળ-મૂત્ર અને છાંક એક સાથે આવે તેનું આયુષ્ય હવે એક કલાક જ બાકી છે તેમ સમજવું.

જેને ઈન્દ્રનીલમણીના જેવા રંગવાળા નાગોનું ઝુંડ આકાશમાં અહીં તહીં ફેલાયેલું દેખાય તો સમજો તેનું છ મહિનામાં મૃત્યુ થવાનું છે. જેનું મૃત્યુ નજીક આવ્યું છે તેને અરૂંધતી (જીભનો અગ્રભાગ) અને ધૃવ (નાસિકાનો અગ્રભાગ)નો તારો દેખાતો નથી. વિર્ય, નખ અને આંખોના ખુણા કાળા પડી જાય તેનું છ માસમાં મૃત્યુ થાય છે. જેને પાણી, ઘી અને દર્મણમાં પોતાનું મસ્તક દેખાતું નથી તે એક માસ જ જીવે છે. બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થઈ જાય, વાણી સ્પષ્ટ ના નીકળે, રાત્રે ઈન્દ્રધનુષ દેખાય, બે

ડેર્બલી માર્કેટ રિપોર્ટ

એમસીએક્સ પર સોનાના મન્યલી ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સ પણ હવે ઉપલબ્ધ

સોના-ચાંદીના વાયદામાં સામસામા રાહ: કૂડ તેલમાં વૃદ્ધિ: પ્રથમ સત્ર સુધીમાં કોમોડિટી વાયદાઓમાં રૂ. ૮૦૧૧ કરોડ અને ઓપ્શન્સમાં રૂ. ૧૦૬૦૯ કરોડનું ટર્નઓવર: બુલડેક્સ વાયદામાં રૂ. ૩૨ કરોડમાં કામકાજ મુંબઈ: દેશના અગ્રણી કોમોડિટી રિવિવેટિંગ એક્સચેન્જ મલ્ટી કોમોડિટી એક્સચેન્જ ઓફ ઈન્ડિયા લિ. (એમસીએક્સ) દ્વારા એક પરિપત્ર મારફત જાણવવામાં આવ્યું છે કે એક્સચેન્જ પર આગામી ૨૧ સપ્ટેમ્બરથી સોનાના મન્યલી ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સ કામકાજ માટે ઉપલબ્ધ બનશે. અત્યે એ ઉલ્લેખનીય છે કે સોનાના મિની-ગોલ્ડમાં મન્યલી ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સ હતા અને સોનાના બાય-મન્યલી એટલે કે બે-બે મહિનાના ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સ અત્યાર સુધી ઉપલબ્ધ હતા, પરંતુ હવે ૨૧ સપ્ટેમ્બરના રોજથી સોનાના મોટા કોન્ટ્રેક્ટ એટલે કે ૧ કિલોગ્રામના ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં બે ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ કામકાજ માટે એક્સચેન્જે ઉપલબ્ધ બનાવ્યા છે, જેમાં ઓક્ટોબર અને ડિસેમ્બર ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સનો સમાવેશ થાય છે. અહિંયા એ વાત ધ્યાનમાં રાખવી જરૂરી છે કે સોનાના વાયદા કોન્ટ્રેક્ટ્સ બે મહિનાના જ રહેશે, પરંતુ ઓપ્શન્સમાં જ મોટા ગોલ્ડના મન્યલી કોન્ટ્રેક્ટ ઉપલબ્ધ બનશે. બજારના સહભાગીઓની ઘણા સમયથી માગ હતી કે ઓપ્શન્સમાં જો મન્યલી કોન્ટ્રેક્ટ હોય તો વધુ લિક્વિડિટી રહી શકે છે, કારણ કે મન્યલી કોન્ટ્રેક્ટમાં પ્રીમિયમ અડધું થઈ જતું હોય છે. બે મહિનામાં જોખમની માત્રા પણ વધારે રહેતી હોય છે, તેની સરખામણીમાં મન્યલી કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં ટાઈમ વેલ્યુ ઓછી થઈ જાય છે. હાલમાં બજારના સહભાગીઓ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં વિશેષ રસ લઈ રહ્યા હોવાથી ગણપતિભાષા ના આશીર્વાદ મેળવ્યા હતા.

રહેશે. એમસીએક્સ પર વિવિધ કોમોડિટી વાયદા, ઓપ્શન્સ અને ઈન્ડેક્સ ફ્યુચર્સમાં બુધવારે પ્રથમ સત્ર સુધીમાં ૨,૩૮,૪૬૦ સોદાઓમાં કુલ રૂ. ૧૮,૪૧૨.૧૦ કરોડનું ટર્નઓવર નોંધાયું હતું, જેમાં કોમોડિટી વાયદાનાં કામકાજનો હિસ્સો રૂ. ૮૭૦૦.૮૮ કરોડનો અને ઓપ્શન્સનો હિસ્સો રૂ. ૧૦૬૦૯.૪૮ કરોડનો હતો.

કીમતી ધાતુઓના વાયદાઓમાં સોના-ચાંદીમાં એમસીએક્સ પર ૮૦,૯૪૬ સપ્ટેમ્બરથી સોનાના મન્યલી ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સ કામકાજ માટે ઉપલબ્ધ થયાં હતાં. સોનાના વાયદાઓમાં એમસીએક્સ સોનું છે કે સોનાના મિની-ગોલ્ડમાં મન્યલી ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સ હતા અને સોનાના બાય-મન્યલી એટલે કે બે-બે મહિનાના ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સ અત્યાર સુધી ઉપલબ્ધ હતા, પરંતુ હવે ૨૧ સપ્ટેમ્બરના રોજથી સોનાના મોટા કોન્ટ્રેક્ટ એટલે કે ૧ કિલોગ્રામના ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં બે ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ કામકાજ માટે એક્સચેન્જે ઉપલબ્ધ બનાવ્યા છે, જેમાં ઓક્ટોબર અને ડિસેમ્બર ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સનો સમાવેશ થાય છે. અહિંયા એ વાત ધ્યાનમાં રાખવી જરૂરી છે કે સોનાના વાયદા કોન્ટ્રેક્ટ્સ બે મહિનાના જ રહેશે, પરંતુ ઓપ્શન્સમાં જ મોટા ગોલ્ડના મન્યલી કોન્ટ્રેક્ટ ઉપલબ્ધ બનશે. બજારના સહભાગીઓની ઘણા સમયથી માગ હતી કે ઓપ્શન્સમાં જો મન્યલી કોન્ટ્રેક્ટ હોય તો વધુ લિક્વિડિટી રહી શકે છે, કારણ કે મન્યલી કોન્ટ્રેક્ટમાં પ્રીમિયમ અડધું થઈ જતું હોય છે. બે મહિનામાં જોખમની માત્રા પણ વધારે રહેતી હોય છે, તેની સરખામણીમાં મન્યલી કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં ટાઈમ વેલ્યુ ઓછી થઈ જાય છે. હાલમાં બજારના સહભાગીઓ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં વિશેષ રસ લઈ રહ્યા હોવાથી ગણપતિભાષા ના આશીર્વાદ મેળવ્યા હતા.

રૂ. ૨,૬૦૪.૧૦ કરોડનો ધંધો થયો હતો. કૂડ તેલ સપ્ટેમ્બર વાયદો સત્રના શરૂઆતમાં રૂ. ૬,૮૬૩ ના ભાવે પૂલી, દિવસ દરમિયાન ઉપરમાં રૂ. ૭,૦૩૪ અને નીચામાં રૂ. ૬,૮૨૮ ના મથાળે અથડાઈ, પ્રથમ સત્ર સુધીમાં ૧ બેરલદીઠ રૂ. ૫૧ વધી રૂ. ૬,૯૮૪ બોલાયું હતો, જ્યારે નેચરલ ગેસ સપ્ટેમ્બર વાયદો ૧ એમએમબીટીયુદીઠ રૂ. ૧૫.૫૦ થઈ રૂ. ૬૪૦.૪૦ બોલાઈ રહ્યો હતો. કૃષિ કોમોડિટીઝના વાયદાઓમાં એમસીએક્સ ખાતે ૫૫૭ સોદાઓમાં રૂ. ૩૦.૮૫ કરોડનાં કામકાજ યથા કોટના સપ્ટેમ્બર વાયદો ૧ ગાંસડીદીઠ રૂ. ૩૬,૪૮૦ ના ભાવે પૂલી, દિવસ દરમિયાન ઉપરમાં રૂ. ૩૬,૯૦૦ અને નીચામાં રૂ. ૩૬,૪૦૦ ના મથાળે અથડાઈ, પ્રથમ સત્ર સુધીમાં રૂ. ૩૨૦ વધી રૂ. ૩૬,૭૮૦ ના સત્રે પહોંચ્યો હતો. મેન્થા તેલના વાયદાઓમાં સપ્ટેમ્બર કોન્ટ્રેક્ટ ૧ કિલોદીઠ રૂ. ૪.૫૦ થઈ રૂ. ૧૦૦૮.૨૦ થયો હતો. ઈન્ડેક્સ ફ્યુચર્સની વાત કરીએ તો, એમસીએક્સ પર પ્રથમ સત્ર સુધીમાં બુલડેક્સ વાયદામાં રૂ. ૩૧.૧૪ કરોડનાં ૪૬૪ લોટ્સ ના વેપાર થયા હતા. બુલડેક્સ સપ્ટેમ્બર વાયદો ૧૩,૬૨૦ ના સત્રે પૂલી, ૨૩ પોઈન્ટ વધી ૧૩,૭૦૭ ના સત્રે હતો. ઓપ્શન્સની વાત કરીએ તો, કોમોડિટી વાયદા પરના ઓપ્શન્સમાં એમસીએક્સ પર રૂ. ૧૦,૬૭૯.૪૮ કરોડનું નોશનલ ટર્નઓવર નોંધાયું હતું. સોનું તથા સોનું-મિનીના કોલ અને પુટ ઓપ્શન્સમાં રૂ. ૪૭૮.૫૪ અને પુટ ઓપ્શન્સમાં રૂ. ૪૦૧.૧૧ કરોડ, ચાંદી તથા ચાંદી-મિનીના કોલ અને પુટ ઓપ્શન્સમાં રૂ. ૬૦.૧૧ કરોડનાં કામ થયાં હતાં. એનર્જી સેગમેન્ટના ઓપ્શન્સમાં કૂડ તેલના કોલ અને પુટ ઓપ્શન્સમાં રૂ. ૮૧૩.૦૫ કરોડ અને નેચરલ ગેસના કોલ અને પુટ ઓપ્શન્સમાં રૂ. ૧,૩૨૬.૬૪ કરોડનાં કામકાજ થયાં હતાં. આ સામે ઓપ્શન્સમાં કુલ

માંસનું મુલ્ય શાકાહાર અપનાવો

મગધ સમ્રાટ બિંદુસારે એક વખત તેની સભામાં પૂછ્યું હતું કે દેશની ખાદ્ય સમસ્યાને ઉકેલવા માટે સૌથી સસ્તી વસ્તુ કઈ છે?

મંત્રી પરિષદ તથા અન્ય સદસ્યગણ વિચારમાં પડી ગયાં કે ચોખા, ઘઉં, જુવાર, બાજરી વગેરે તો ઘણો શ્રમ કર્યા બાદ જ મળે છે.

એ પણ ત્યારે જ જ્યારે પ્રકૃતિનો કોઈ પ્રકોપ આપણી ધરતી પર ન ઉતરતો હોય ! આવી પરિસ્થિતિમાં, અન્ન ક્યારેય સસ્તું ના હોઈ શકે કે ના થઈ શકે ! એ પછી શિકાર કરવાનો શોખ ધરાવનાર એક સામંતે કહ્યું કે, ×રાજન, સૌથી સસ્તો ખાદ્ય પદાર્થ તો માંસ છે અને મેળવવા માટે મહેનત ઓછી કરવી પડે છે અને પૌષ્ટિક વસ્તુ ખાવા માટે સહેલાઈથી આપણને મળી જતી હોય છે બધાએ આ વાતનું સમર્થન કર્યું, પરંતુ પ્રધાન મંત્રી યાણક્ય ચુપ હતાં ત્યારે સમ્રાટ બિંદુસારે એમને પૂછ્યું કે, × આપનો આ બાબતમાં શું અભિપ્રાય છે ? × ત્યારે યાણક્યે કહ્યું, × હું મારા વિચારો આવતીકાલે આપને જણાવીશ. × રાત પડી ગઈ ત્યારે પ્રધાન મંત્રી એ સામંતના મહેલે પહોંચ્યા અને બારણું ખોલીને અંદર પ્રવેશ્યા સામંત તો આટલી અડધી રાતે યાણક્યને જોઈને જ ગભરાઈ ગયાં ! પ્રધાન મંત્રી યાણક્યે કહ્યું, “સાંજથી જ સમ્રાટ એકદમ બીમાર પડી ગયાં છે રાજવૈદે કહ્યું છે કે કોઈ મોટી વ્યક્તિનાં હૃદયનું ૨ તોલા માંસ જો મળી જાય તો રાજાના પ્રાણ બચી શકે તેમ છે અને એટલાં માટે હું તમારી પાસે તમારાં હૃદયનાં માત્ર ૨ તોલા જ માંસ લેવાં આવ્યો છું. એના બદલામાં તમે આ એક લાખ સુવર્ણમુદ્રાઓ લઈ લો !” આ સાંભળતાની સાથે જ સામંતના ચહેરાનો રંગ ઉડી ગયો એને યાણક્યની પગ પકડીને માફી માંગી અને ઉલટાનું એમને જ એક લાખ સુવર્ણ મુદ્રાઓ આપીને કહ્યું કે, “આ ધનરાશિથી કોઈ બીજા સામંતના હૃદયનું માંસ ખરીદી લે” પ્રધાન મંત્રી એક પછી એક એમ દરેક સામંતોના ઘરે, સેનાધિકારીઓના ઘરે પહોંચ્યા અને એ દરેક સામંતો પાસેથી બે તોલા હૃદયનું માંસ માંગ્યું, પરંતુ કોઈપણ આપવાં રાહ ન થયું ઉલટાનું દરેકેદરેક જણે પોતાનાં બચાવ માટે યાણક્યને એક લાખ, બે લાખ અને પાંચ લાખ સુવર્ણ મુદ્રાઓ આપવાની તૈયારી બતાવી અને આપી પણ ખરી. આમ, આશરે ૨૨ કરોડ સોનાના સિક્કા એકઠાં કરીને યાણક્ય સવાર થતાં સુધીમાં પોતાનાં મહેલમાં પાછાં આવ્યાં અને તે સમયે, રાજ સભામાં પ્રધાન મંત્રીએ રાજા સમક્ષ એ ૨ કરોડ સુવર્ણમુદ્રાઓ મૂકી દીધી. રાજાએ પૂછ્યું: × આ બધું શું છે ? × ત્યારે યાણક્યે એમને બતાવ્યું કે બે તોલા માંસ ખરીદવા માટે આટલી મોટી ધનરાશિ એકઠી થઈ થઈ ગઈ પણ ૨ તોલા માણસનું માંસ ન મળ્યું તે ના જ મળ્યું. રાજા, હવે આપ જ વિચાર કરો કે માંસ કેટલું સસ્તું છે તે. યાણક્યે એ જણાવ્યું છે કે જીવન અમુલ્ય છે આપણે એ ના ભૂલવું જોઈએ કે જેવી રીતે આપણને આપણો જીવ જેટલો વહાલો હોય છે બરોબર એવી જ રીતે દુનિયાના દરેક જીવોને પોતાનો જીવ વહાલો હોય છે. પછી માણસ જોય કે પશુ-પક્ષી ! પરંતુ આ બંનેમાં ફરક એટલો જ હોય છે કે મનુષ્ય પોતાનો પ્રાણ બચાવવાના હેતુસર સંભવિત પ્રયાસ કરતો હોય છે. બોલીને, રીઝવીને, ડરાવીને, સમજાવીને, લાંચ કે રુશ્વત આપીને ! પશુ-પક્ષી ન તો બોલી શકતાં હોય છે કે ન તો પોતાની વ્યથા કહી શકતાં હોય છે તો શું માત્ર આ જ કારણોસર એમનો જીવવાનો અધિકાર છીનવાઈ જવો જોઈએ !

શુદ્ધ આહાર , શાકાહાર ! માનવ આહાર , શાકાહાર !

ન્યૂઝ ઓફ ગાંધીનગર દૈનિક સાહિત્ય સરિતા-આયોજક : પ્રદીપ રાવલ

શ્રાવણની સમાપ્તિ

સૌ શિવાલયોના રસ્તા સુના થશે, શ્રાવણ સમાપ્તિએ સુના સુના થશે. મહાદેવજી નિરાંતનાશ્વાસ લેશે, પાર્વતી-શંભુને મોજના ધુના થશે. મંદિરના કમાડ, પરિસર બધું ફૂલશે, મંદિરનું ક્ષેત્રફળ દો ચાર ગુના થશે. બિલિના વૃક્ષ, ધતુરાને રાહત થશે, ભક્તોની ચહલપહલ વિના સુના થશે મહાદેવ, નંદી, કાચબો ને પુજારી, અભિષેકથી બચશે સૌના દેહ ઉના થશે. આવતા વરસ લગી કોઈ યાદ કરશે? સૌ ગુલતાનમાં તુનુક તુનુક તુના થશે ભરત વૈષ્ણવ ૭.૯.૨૦૨૧. # કવિતા

NOG NO.S.S.0059

વિષય: શબ્દ : 'પૂર્ણાહુતિ'.

પ્રકાર: ગદ્ય-લેખ.

શીર્ષક: 'એક સિક્કો બાજુ બે'.

શબ્દો: ૨૭૭.

© જ્યકાન્ત ઘેલાણી પ્યાર આ સુષ્ટિના સર્જનથી, સંહાર સુધી, માનવજીવન સાથે 'પ્રારંભ' અને 'પૂર્ણાહુતિ' બે શબ્દો વણ લખ્યાં જોડાયેલા રહે છે અને રહેશે, અને પ્રારંભ અને પૂર્ણાહુતિ એક જાતનું ચક્ર છે, જે સતત ચાલતુ રહેવાથી જ આ માનવજીવન અને વિશ્રવની તમામ પ્રવૃત્તિઓ ધમ ધમતી અને મધ મધતી રહે છે. આમ જોઈએ તો પ્રારંભ અને પૂર્ણાહુતિ મા પૂર્ણાહુતિ એ નવીપ્રવૃત્તિ ની જન્મદાતા છે. જન્મ પ્રારંભ છે તો મૃત્યુ પૂર્ણાહુતિ ! પ્રારંભ અને પૂર્ણાહુતિ એટલે પ્યારે, એક સિક્કાની બે બાજુઓ ! વિશ્રવમાં જે કોઈ કાર્યનો પ્રારંભ થાય, તે કાર્યની પૂર્ણાહુતિ અવશ્ય થાયજ, હાં પૂર્ણાહુતિ નો આધાર સમય, સંજોગ અને તે કાર્યના મહત્વને આધીન રહે છે. ખેતરમા વાવણી સમયે વવાતું બીજ, પ્રારંભ છે, તો ખેતરમાંથી તૈયાર કરી, ઘરે લવાતો પાક કાર્યની પૂર્ણાહુતિ જ છે. લગ્ન પ્રસંગનો પ્રારંભ, મંડપ મૂર્દત થી તો પૂર્ણાહુતિ !, જાનને અપાતી વિદાય- શીખ આપવાની પ્રજ્ઞાવી, એ લગ્ન પ્રસંગની પૂર્ણાહુતિ! અહ- કોમન વેલ્થ ગેઈમ હોયકે વિશ્રવસ્તરે રમાતી ઓલમ્પિક ગેઈમ ! આવી રમતોનો પ્રારંભ જોરદાર તો પૂર્ણાહુતિ પણ વધુ જોરદાર ! સત્યનારાયણની કથા હોય કે ભાગવત સમાહનુ વિશાળ આયોજન ! પૂર્ણાહુતિ તો અવશ્ય રહેવાનીજ

! પ્યારે ' પૂર્ણાહુતિમા જ નવા પ્રારંભ નૂ બીજ રહેલુ હોય છે. પ્રારંભ અને પૂર્ણાહુતિ એ બે માનવ જીવનનાં અવિભાજ્ય અંગ છે, પ્રારંભ અને પૂર્ણાહુતિ નવ જીવનનું પેય છે. ચાલો પ્રારંભ ની જેમજ દરેક પૂર્ણાહુતિ ને પણ ઉમંગભરે વધાવીએ .

NOG SS NO: 120
પ્રકાર : પદ્ય (અછાંદસ)
શીર્ષક : પ્રારંભ - પૂર્ણાહુતિ
વિષય : પૂર્ણાહુતિ 'પ્રારંભ - પૂર્ણાહુતિ'

રામના રાજ્યાભિષેકની તૈયારીમાં આયુ વિધન કર્યો વનમાં પ્રારંભ, દશરથ રામ વિયોગે મરાયા તત્કાલ દિકરા વગર કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. રામ-સીતાને લક્ષ્મણ ચૌદવરસ વનવાસની વાટે જવા કર્યો પ્રારંભ, અયોધ્યા નગરી સૂમસામ થઈ ગઈ છતાં પણ કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. રામને સરિયુ નદી પાર કરાવી કેવલે ચરણ પખાળી વનને માર્ગે કર્યો પ્રારંભ ભરત સેના લઈ રામને વિનવી ચરણ પાડુકા થી કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. પ્રભુને વનના વનફળ આરોગી દિવસો વિતાવવા જંગલમાં કર્યો પ્રારંભ, માયાવી સોનામુગ મારીયને બાણ વાગતા જ કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. હે સીતે ભૂમ પડતાં લક્ષ્મણે દોટ મૂકી ભેયા પાસ જવા કર્યો પ્રારંભ, સાધુ વેશે આવીલંકાપતી રાવણે સીતાના હરણથી કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. જટાયુ કહે રાવણ માતાનું હરણ કરી ગયો સાંભળી શોધનો કર્યો પ્રારંભ, જટાયુને મોક્ષ આપી સીતાની શોધમાં રામજીએ કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. પંપાસરોવરની પાળે શબરીના અંઠા બોર ખાઈને તત્કાલ કર્યો પ્રારંભ, શબરીની ઝૂંપડીએ રામ-લક્ષ્મણના પાવન પગલે કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. હનુમાનજી-જાંબુવન અને અંગદને સાથમાં લઈને રામે કર્યો પ્રારંભ, લંકામાં જવા સમુદ્રપાર કરવા રામસેતુ બનાવી કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. સીતામાતાની શોધમાં હનુમાનજીએ અંગદી વિશ્વાસે કર્યો પ્રારંભ, હનુમાને રામના દૂત થઈ લંકામાં લગાવી

લ્હાય કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ, રામ-રાવણના યુદ્ધની તૈયારી કરીને વિભીષણે કરાયો યુધ્ધનો પ્રારંભ, લક્ષ્મણ કહે રામને ભેયા વિભીષણ સાથે કેમ કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. જયશ્રીરામ ના નાદ સાથે વાનરસેનાએ લંકામાં યુધ્ધનો કર્યો પ્રારંભ, મેઘનાદે આકોશથી કર્યો લલકાર પછી પસ્તાઈને કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. યુધ્ધનો આદેશ વાનરસેના નાયક હનુમાનજીએ આપી કર્યો પ્રારંભ, ભરતને મૂછઆવી હનુમાનજી જડીબુટ્ટી લાવ્યાને કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. મંદોદરી સમજાવે રાવણને સીતાજી સોંપી યુધ્ધનો ન કરાવશો પ્રારંભ, અહંકારી રાવણના વિરોધમાં ભાઈ વિભીષણને કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. રામ-રાવણ યુધ્ધમાં સામસામે મંત્રોચ્ચારથી બાણનો થયો પ્રારંભ, અંતે પલમાં લંકા ખોઈ રાવણનો થયો વિનાશ કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ. રાવણે રામના હાથે મરવા સીતાનું હરણ કરી યુધ્ધનો કરાયો પ્રારંભ, ગર્વ કરી રાવણ હાર્યો વિભીષણે રાજ મેળવી કરવી પડી પૂર્ણાહુતિ.

નામ : રમીલાબેન ડી મકવાણા 'રમા'
સ્થળ : લાડુલા તા ભાભર જિ બનાસકાંઠા તારીખ : ૦૭-૦૯-૨૦૨૨

NOG SS NO- 111
વિષય: પૂર્ણાહુતિ
વિભાગ: ગદ્ય/લેખ
શીર્ષક: શિક્ષાયજ્ઞ - પૂર્ણ આહુતિ
શબ્દસંખ્યા: ૩૫૦

પૂર્ણાહુતિ એટલે સમાપ્તિ. જીવનકાળ દરમ્યાન હાથ ધરેલ કોઈપણ કાર્યરંભ પછી તે સંપન્ન થાય તે પૂર્ણ સ્વરૂપ એટલે પૂર્ણાહુતિ. માનવજીવનનું પણ કોઈક એવું જ છે ને! જીવન પણ આપણને મળેલો એક અવસર તો છે! જીવનની પૂર્ણાહુતિ એટલે અંતિમ વિદાયવેળાએ એક ઉત્સવ જેવું જીવન જીવી જવાય , એવું લક્ષ્ય હોવું જોઈએ. આજે વાત કરવી છે મુંબઈના એક જાજરમાન, નિરાભિમાની, મિતભાષી, શિક્ષણક્ષેત્રે સમર્પિત વ્યક્તિત્વ ધરાવનાર શ્રી.બાલકૃષ્ણ હરગોવિંદ આચાર્યની , જેમણે આજીવન શૈક્ષણિક, સામાજિક સેવાને પ્રાધાન્ય આપ્યું. ગ્રેજ્યુએટ થયા બાદ પોતાનો પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ શરૂ કર્યો. સાથે સન ૧૯૭૭ માં સ્થાપિત પરિવાર સંચાલિત ' માટુંગા પ્રિમીયર સ્કૂલ ' પણ સંભાળતા હતાં. એક કપરા

સમયે શાળાને જરૂર પડતાં પૂરો સમય શાળાને ફાળવી કસોટી પાર પાડી. જીવનમાં શિક્ષણ ભેખ ધારણ કરી માનો શિક્ષણયજ્ઞ શરૂ કર્યો. શાળા તેમજ વિદ્યાર્થીઓનો સર્વાંગી વિકાસ, જરૂરતમંદોને સહાય એ તેમનો જીવનમંત્ર હતો. સામાજિક કાર્યો, શિક્ષણ વિકાસનાં પગલાં લેવામાં સદા અગ્રેસર રહેતાં. આજીવન પ્રસિદ્ધિથી દૂર રહ્યાં . વિદ્યાર્થીઓને તેમની ભૂલો પ્રેમથી સમજાવી સુધારવાતાં. તેમની સામાજિક સેવાને ધ્યાનમાં રાખીને મહારાષ્ટ્ર સરકારે તેમને જીઈસ બનાવ્યાં હતાં. મુંબઈ મહાનગર પાલિકા દ્વારા શાળા પાસેનાં ચોકને 'બાલાભાઈ આચાર્ય ચોક' નામકરણ કરી તેમનું ગૌરવ વધાર્યું તે સાથે એ સન્માનથી અમ સર્વેની છાતી ગજ ગજ ફૂલે છે.

તેઓએ પરિવાર સમક્ષ દેહદાન કરવાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરી.પરિવારનો ખચકાટ દૂર કરતાં કહ્યું કે મારાં શરીરની રાખથી તમને શું મળશે? મારા દેહદાનથી મેડિકલ શાખાનાં વિદ્યાર્થીઓને શીખવા મળશે. મુંબઈ સ્થિત લોકમાન્ય ટિળક સાયન હોસ્પિટલમાં દેહદાન માટે નામ રજિસ્ટર કરાવ્યું. ટાઈપ-૨ ડાયાબિટીસ, અંગૂઠામાં ગેંગરીન સાથે શારીરિક તકલીફો શરૂ થઈ. ૧૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૪ તેમના ૬૦ માં જન્મદિન અને અનંત ચતુર્દશીનાં દિવસે ટૂંકી માંદગી બાદ પંચમહાભૂતમાં વિલિન થઈ ગયાં. શિક્ષણયજ્ઞની પૂર્ણાહુતિ એ દેહદાન કરી અંતમાં પણ વિદ્યાદાન કરતાં ગયાં. સમાજ અને શિક્ષણક્ષેત્રને ઉત્તમ મિત્ર, માર્ગદર્શકની ખોટ પડી.

'શ્રદ્ધાંજલિ'

ભાઈ, આજે તમે બહુ યાદ આવો છો, નથી વિસરાતી વસમી વિદ્યાયની ક્ષણ, જન્મદિને જ ગણપતિ સંગે, ચાલી નીકળ્યાં અનંતવાટે ! ભાઈ, આજે તમે બહુ યાદ આવો છો. મૃત્યુથી શેનો ડર ? ' હિંમત બંધાવી, સમજાવી ગયાં જીવનનો સાર. ભાઈ, આજે તમે બહુ યાદ આવો છો. આજે દીકરીઓ જ નહીં, સર્વે મિત્રો, જુઓ, યાદ કરેછે નતમસ્તક ?????????

વિદ્યાર્થીવૃંદ, શિક્ષકવૃંદ આપને, શત્ શત્ નમન! કરી કહેછે, સર, દેહદાન કરીને, અંતમાં, પણ વિદ્યાદાન કરતાં ગયાં '???? ભાઈ, તમે બહુ યાદ આવો છો ! ભાવના આચાર્ય દેસાઈ 'ભાવુ' ૦૭/૦૯/૨૦૨૨

આંગળીથી નખ વેગળા અટલે વેગળા!!!

“દિલ કે અરમાન આંસુઓમેં બહુ ગયે. હમ વફા કર કે ભી તન્હા રહ ગયે. દિલલલલલકે અરમામામન પ.” રાજુ રટીએ ભેંસાસુરમાં નિકાલ ફિલ્મમાં અભિનેતા કમ સિંગર સલમા આગાએ ગાયેલ ગઝલ- નઝમ- ગીત-મોંસકીની નિર્મમ, કરવીણ, ગમખવાર કલ કરતાં ગીત લલકાર્યું. હવામાં સનસનાટી હતી. વાતાવરણ બોઝિલ હતું. કડ્ડણ ભાવો આકાશમાં વાદળાની જેમ મંડરાઈ રહેલા!!

“ રાજુ. આ વાદ્યને કડ્ડણ કેમ સૂર ભાવ્યા છે?” મેં સહાનુભૂતિપૂર્વક પૂછ્યું.

“ એક દિલ કે ટુકડે હજાર હુએ કોઈ ઉધર ગિરા, કોઈ ઈધર ગિરા. “ રાજુએ પાછો કડ્ડણ શેર ફટકાર્યો.

“ રાજુ. એક છોકરીએ ના પાડી એટલે જીવન સમાપ્ત થતું નથી. તું નહીં તો ઔર સહી, અભિગમ રાખવાનો. સૌ સારા વાના થશે. એક દિવસ ભાર્યાનો સૂરજ ચંદ્રનો તારા જીવનમાં ઉદય થશે.” મેં આશ્વાસન આપ્યું!!

“ કયાં હુઆ તેરા વાદા, વો કસમ વો ઈરાદા, ભૂલેગા દિલ જિસ દિન તુમે વો દિન જહંઘી કા આખરી દિન હોંગા” રાજુની આંખમાંથી ડબકડબક આંસુઓ વહી રહ્યા હતા!!

“ રાજુ. દોસ્ત તને શું થયું છે? તું ઉદાસ રહે તે કેમ પાલવે?” મેં ઢીલા થઈને રાજુને પૂછ્યું. મારી આંખમાંથી આંસુ સરવાનું જ બાકી હતો. હું સેન્ટી થઈ ગયો.

“ નવ કરશો શોક રસિકડા, નવ કરશો કોઈ શોક!” ગુજરાતના આધ્યકવિ વીર નર્મદની જેમ રાજુએ પણ લલકાર્યું.

“ વોટ ઈઝ હોઈંગ હેલ, રાજુ?” “ મેં રાજુને હલબલાવી નાંખ્યો!!

“ ગિરધરભાઈ બસો વરસ જૂની ગુલામીનું વેર લેવાનો સમય આવેલો. પણ મોકો ચૂકી જવાયો. મોકા કા ચોકા લગાવવાનો બટલે આપણે કવિન બોલ્યું થઈ ગયા?” રાજુ ઉરાંગઉરાંગ ધડમાથા વગરની એબ્સડ વાત કરી રહ્યો હતો.

“રાજુ. તારી વાતોમાં કોઈ ભઠિયો ના મલે” મેં સુરતી સ્ટાઈલમાં કહ્યું.

ગિરધરભાઈ. વેપારીના સ્વર્ગમાં ડચ, વલંદા, ફિરંગીની જેમ અંગ્રેજો ભારતમાં વેપાર કરવા આવેલા, વૈધવ્ય પામેલ વિપ્ર વિધવા બ્રાહ્મણ મહિલાના કપોલ પ્રદેશ જેવો દેશ જોઈને સતા હથિયા માટે અંગ્રેજોની દાઢ ડબકેલી. એવું કહેવાય છે કે વાવટો અને બાઈબલ સાથે જાય છે. કૂડકપટ , છળકપટ આચરીને મુઠ્ઠીભર અંગ્રેજોએ લાલચુ અને ગદાર ભારતીયોની મદદથી ભારત પર આધિપત્ય જમાવ્યું. દેશની સંસ્કૃતિ, શિક્ષણ, ધંધાવ્યવસાયનો ક્રમશ: ખાત્તો બોલાવ્યો, અંગ્રેજોને અનુકૂળ ગુલામોની ફોજની મદદથી બલો વરસ રાજ કર્યું. પરિવર્તન અને સ્વાધીનતા માટેની પ્રયંતમ આંધી સામે અંગ્રેજોએ ઘૂંટણ ટેકવી આપણને સોનાની થાળીમાં આઝાદી આપવાની ફરજ પડી. “ રાજુએ કહ્યું.

“પણ એનું આજે શું છે?” મે માથાના વાળ, અલબત, રાજુના વાળ ખેંચતા પૂછ્યું.

“ આઝાદી પછી ઘણા મૂળ નિવાસી ભારતીયોએ ઈંગલેન્ડના રાજકારણમાં કાઠું કાઢ્યું છે. લઘુવયસ્ક વ્યક્તિત્વના માલિક એવા જહોનસન બોર્ડને વડા પ્રધાન તરીકે નારાજીનામું આપવું પડ્યું. આપણી પ્રીતિ પટેલ, ઋષિ સુનક પ્રધાનમંત્રીની રેસમાં હતા. ઋષિની તમામ લાયકાતો ઉપરાંત ભારતના જમાઈ રાજા હતા. ઈન્ફોસિસ નારાયણ મૂર્તિના જમાઈ રાજા છે. વેરી હરખપદુડાઓ એટલે કે વીએચપીઓએ જશ મનાવવાનું શરૂ કરેલ. ભારતીય મૂળના ઋષિ ક્રિટનના પ્રધાનમંત્રી બનીને બસો વરસની ગુલામીનો હિસાબ કરશે, અંગ્રેજોનો યુનયન કે બદલો લેશે. મહારાષ્ટ્રી એલિઝાબેથ વયોવૃદ્ધ ઉમરે ચક્કી પિસશે, ઋષિ હેન્ટર લઈ લંડન, સ્કોટલેન્ડની બજારોમાં ફરશે અને ક્રિટિશરોને કોરડા મારશે એવી ગબ્બરસિંહ બ્રાંડ મંગલાતિમંગલા કલ્પના કરી રહ્યા હતા. બસો વરસની ગુલામીનું કલ્પનોડયન મારફતે ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજ સાથે વેર લેવાઈ રહ્યું હતું!!!” રાજુએ શબ્દોના લસરકાથી ભવિષ્યના કેનવાસ પર કેવા કેવા મિત્રો આલેખ્યાં હતા!!

“ રાજુ. ગદાર અને ખૂટલ ક્રિષિશરોને ૧૮૪૭ ના વિપ્લવ, મીઠા સત્યાગ્રહ , જલિયાવાલા બાગમાં જે અમાનુષી અને પાશવી - રૂંવાડા ઉભા થઈ જાય તેવા કરેલા જુલ્મોનું પ્રાયશ્ચિત કરવાની અમૂલ્ય તક હતી. તથાકથિત એટીકેટના પૂજારીઓને રિયલ ટાઈમ સોરી કહી આપણા ઝખમો પર મલમ લગાવવાની ઐતિહાસિક અને શકવર્તી તક હતી એ તક તેમણે ગુમાવી !!!” મેં પણ અફસોસ જોડેર કરતાં કહ્યું

“ગિરધરભાઈ . શરૂઆતના તબક્કે જમાઈબાબુએ બદલે હાંસલ કરેલ.પણ પછી ટૂંસ લીધે વીસ હજાર મતથી આપણા ઋષિભેયાને છક્કડ ખવડાવી!! એ દિવસ આપણા માટે કાળો દિવસ હતો” રાજુએ કહ્યું!!

“રાજુ. આંગળીથી નખ વેગળા એટલે વેગળા તે આનું નામ!!!” મેં કહ્યું.

ભરત વૈષ્ણવ
૫.૯.૨૦૨૨.

માતૃ મિલન 'ભાદરવી પૂનમ મેળો-અંબાજી: CRDFના સહકારથી વધી શ્રદ્ધાળુઓની સુવિધા, ડિજિટલ ગુજરાતનો ડંકો'

‘મેળામાં ખોવાઈ જતા બાળકોને QR Scan Code ની મદદથી તેમના માતા-પિતા સુધી પહોંચાડવા માટે “માતૃમિલન પ્રોજેક્ટ”નો પ્રારંભ

ગાંધીનગર, ૦૭ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૨: અંબાજી ધામમાં ભાદરવી પૂનમના મેળાની શરૂઆત થઈ ચૂકી છે. ગુજરાત સહિત દેશભરમાંથી મા અંબાના દર્શનાર્થે શ્રદ્ધાળુઓની ભીડ ઉમટી પડે છે. યાત્રાળુઓને શ્રેષ્ઠ સુવિધાઓ મળે તે માટે, આ વર્ષે પવિત્ર યાત્રાધામ બોર્ડની સાથે મળીને CRDF (CEPT રિસર્ચ અને રેવલપમેન્ટ ફાઉન્ડેશન) દ્વારા વિવિધ વિભાગો સાથે સંકલન કરીને અંબાજી ખાતે યાત્રાળુઓ માટેની સુવિધાઓના આયોજનની સમીક્ષા કરવામાં આવી રહી છે. સાથે જ

યાત્રાળુઓ માટે બહુવિધ સુવિધાઓના પ્લેસમેન્ટ, પાર્કિંગ ફેસિલિટીની ડિઝાઇન અને એનાઉન્સમેન્ટ સિસ્ટમ પર પણ CRDF દ્વારા કામ કરવામાં આવ્યું છે. ધાર્મિક પ્રવાસન સ્થળોના વિકાસ માટે રાજ્ય સરકાર પ્રતિબદ્ધ છે. મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલના નેતૃત્વ હેઠળ પવિત્ર યાત્રાધામ બોર્ડ દ્વારા આ તમામ સ્થળોએ શ્રદ્ધાળુઓને કોઈ હાલાકીનો સામનો ન કરવો પડે તે માટે તમામ સુવિધાઓ વિકસાવવામાં આવી રહે છે. રાજ્યભરમાંથી આવતા લાખો

પદયાત્રાળુ માટે અંબાજી માર્ગ પર સેવા કેમ્પનું ખાસ આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. સેવા કેમ્પમાં ચા-નાસ્તો, મેડિકલ સેવા કેમ્પ, માલિશ કેમ્પ , આરામ વ્યવસ્થા તેમજ રાત્રિ રોકાણ માટેની અદ્યતન વ્યવસ્થાઓ કરવામાં આવી છે. કોરોના કાળના બે વર્ષ બાદ મેળો યોજતા ભક્તોમાં ભારે ઉત્સાહ જોવા મળી રહ્યો છે. યાત્રાળુઓની સુવિધા માટે QR Code ની પહેલ આ ઉપરાંત, આ વખતે અંબાજીમાં યાત્રાળુઓને કોઈપણ અગવડનો સમનો ન કરવો પડે તે

એડ કરી લોક કરવામાં આવે છે. આ ડિજિટલ પહેલથી મેળામાં ખોવાયેલી મહીસાગર જિલ્લાની બે દીકરીઓનું તેમની માતા સાથે સુખદ મિલન કરાવવામાં આવ્યું હતું. પોતાના પરિવાર સાથે મા અંબાના પગપાળા દર્શન કરવા પહોંચેલ નેહા પ્રજાપતિએ જણાવ્યું કે ‘કોરોનાના બે વર્ષ બાદ જ્યારે આ પ્રકારે આયોજન કરવામાં આવી રહ્યું છે તે ભક્તો માટે ખાસ છે. હવે ફોર લેન રસ્તાથી લઈને ભક્તોને કોઈ પણ હાલાકી વેઠવી ન પડે તે રીતે ટ્રાફિકનું પણ નિયમન કરવામાં આવી રહ્યું છે. સરકાર દ્વારા કરવામાં આવેલી વિસામા અને રાહત કેમ્પની વ્યવસ્થાના કારણે જરા પણ થાકનો અનુભવ ન થાય તે રીતે અંબાજી પહોંચીને માના દર્શનનો લાભ લઈ શકાયો છે.’

લક્ષ્મણ ઠાકોર અંબાજી

ચાણસ્મા મામલતદાર કચેરી ખાતે પ્રાંત સાહેબની અધ્યક્ષ સ્થાને ચૂંટણીલક્ષી બી. એલ. ઓ. ની મીટીંગ યોજાય

રિપોર્ટ નિખિલ જોશી પાટણ બ્યુરો પાટણ જિલ્લાના ચાણસ્મા મામલતદાર કચેરીના સભાહોલ ખાતે પ્રાંત અધિકાર સમી વ મામલતદાર નોંધણી અધિકારી - ૧૭ ચાણસ્મા ભગવતી બેન ચાવડા અને નાયબ મામલતદારશ્રી મતદાર યાદી ચાણસ્મા કમલેશભાઈ ચૌધરી ના રાહબરી હેઠળ ચૂંટણીલક્ષી મીટીંગ યોજાઈ હતી. જેમાં તમામ

ચાણસ્મા ખાતે પ્રાંત ઓફિસરના અધ્યક્ષ સ્થાને એક મીટીંગ યોજવામાં આવી હતી. જેમાં મામલતદારશ્રી ભગવતીબેન ચાવડા, નાયબ મામલતદારશ્રી કલેશભાઈ ચૌધરી, સુપરવાઈઝરશ્રીઓ સહિતનો સ્ટાફ ઉપસ્થિત રહ્યો હતો. જેમાં બી.એલ.ઓ., સુપરવાઈઝરો સુપેવાઈઝરો ને પ્રાંત ઓફિસર દ્વારા સૂચના આપવામાં આવી હતી કે ૧૯-૧૯ વય જુથના યુવા મતદારો, ૨૦ - ૨૯ વય જુથની મહિલાઓ તેમજ ચૂંટણી કાર્ડ સાથે આધાર કાર્ડ લીક કરાવવા માટે બી.એલ.ઓ. તથા સુપરવાઈઝરો

ને લોકોમાં જાગૃતતા લાવવા માટે વધુમાં વધુ ફોર્મ ભરાય તે માટે સમજૂતી આપી હતી. કોઈપણ સુધારો વધારો તેમજ નવીન ચૂંટણી કાર્ડમાં બાકી રહેવું ન જોઈએ. આ મીટીંગમાં મોટી સંખ્યામાં શિક્ષકો પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

